

N:o 34.

Ank. till Riksd. kansli den 17 mars 1894, kl. 3 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag om förvärfvande och förlust af medborgarerätt.

Genom en den 30 sistlidne december aflåten proposition, n:o 8, som till lagutskottet hänvisats, har Kongl. Maj:t, under åberopande af de propositionen bifogade i statsrådet och högsta domstolen förda protokoll, jemlikt 87 § regeringsformen, föreslagit Riksdagen att antaga här nedan införda förslag till

Lag

om förvärfvande och förlust af medborgarerätt.

Beträffande detta lagförslag synas endast i ett hänseende de särskilda bestämmelserna deri böra undergå någon jemkning.

Den i förslagens 6 § uttalade grundsats att ett barn, som legitimeras genom efterföljande äktenskap emellan dess moder, en svensk qvinna och fadern, hvilken ej är svensk medborgare, erhåller faderns nationalitet, om barnet är omyndigt, då äktenskapet mellan föräldrarna blifver ingånget, och att följaktligen omyndiga barn under sådana förhållanden förlora sin svenska nationalitet, biträder utskottet i allo. Deremot synes det i nämnda paragraf upptagna villkoret därför att i dylika fall barn, som vid legitimationen redan uppnått myndig ålder, eger behålla den svenska medborgarerätt, barnet förut egt — nemligen anmälan hos Konungens befallningshafvande i länet inom ett år efter föräldrarnes giftermål — kunna medföra, förutom besvär och kostnader för den anmälningsskyldige, i vissa fall en oförskylld förlust för honom af hans svenska medborgarerätt.

I det fall att en svensk qvinna emigrerat men härstädes qvarlemnad ett oäkta barn, och att hon, efter det barnet härstädes uppnått myndig ålder, legitimerar detta genom ingående af äktenskap i ett främmande land med fadern till barnet utan att derom underrätta barnet, skulle, om fadern vid äktenskapets afslutande icke vore svensk medborgare, det myndiga barnet helt plötsligt kunna finna sig förlustigt sin medborgarerätt härstädes i följd af en försummad anmälan, till hvars företagande icke någon anledning förefunnits. Anmälningspligten i förevarande fall synes utskottet därför böra borttagas. Häraf komme visserligen att följa, att äfven myndiga barn, som vistas utrikes, skulle, i händelse de legitimerades, genom äktenskap emellan deras svenska moder och en utländsk fader, under viss tid komma att bibehålla den svenska nationalitet, af hvilken de vid uppnådd myndighetsålder varit i besittning. Men utskottet kan icke finna att häraf skulle följa någon egentlig olägenhet och i alla händelser skulle i följd af stadgandena i 5 och 7 §§ den svenska nationaliteten för dem förr eller senare komma att upphöra, derest de icke hit återvända.

Härjemte hafva 7 och 9 §§ i syfte af ett förtydligande erhållit en något ändrad lydelse på sätt här nedan utvisas.

På grund af hvad sålunda anförts, hemställer utskottet,

att Riksdagen, med förklarande att Kongl. Maj:ts proposition icke kan oförändrad bifallas, ville för sin del antaga följande

Lag

om förvärfvande och förlust af medborgarerätt.

1 §.

Svensk medborgarerätt förvärfvas, på grund af födsel, af äkta barn, hvars fader har svensk medborgarerätt.

2 §.

Utländsk man eller utländsk ogift qvinna, som är född i riket och här oafbrutet haft sitt hemvist intill uppnådd ålder af tjugutvå år, blifver svensk medborgare, så framt han eller hon icke under sista året hos Konungens befallningshafvande i länet genom derom afgifven skriftlig för-

klaring afsagt sig rättigheten att varda svensk medborgare och dervid tillika med behörigt bevis styrkt sig ega medborgarerätt i annat land. Rätt till afsägelse, som nu är nämnd, eger ej rum för den, som är född af utlänning, hvilken sjelf begagnat sig af sådan rätt.

Då svensk medborgarerätt på grund af denna § förvärfvas af utländsk man, tillkommer sådan rätt äfven hans hustru och äkta barn.

Kongl. Maj:ts förslag.

§ 3.

Utländsk qvinna, som gifter sig med svensk medborgare, förvärfvar genom äktenskapet svensk medborgarerätt.

Hafva makarne barn samman före äktenskapet, blifva de barn, der de ännu äro omyndiga, jemväl svenske medborgare.

Utskottets förslag.

3 §.

Utländsk qvinna, som gifter sig med svensk medborgare, förvärfvar genom äktenskapet svensk medborgarerätt.

Hafva makarne barn samman före äktenskapet, blifva *jemväl* de barn, der de ännu äro omyndiga, svenske medborgare.

4 §.

Svensk medborgarerätt förvärfvas vidare genom naturalisation i den ordning och under de vilkor, som finnas bestämda genom särskild lag.

Naturalisation af utländsk man medför, om dervid ej annorlunda bestämts, svensk medborgarerätt äfven för hans hustru och omyndiga äkta barn.

5 §.

Svensk medborgarerätt förloras af den, som blifver medborgare i annat land.

Önskar någon, för vinnande af utländsk medborgarerätt, att frikallas från sina medborgerliga förpligtelser till Sverige, göre derom ansökning hos Konungen. Bifalles ansökningen, varde dervid såsom vilkor stadgadt, att sökanden inom viss utsatt tid skall hafva förvärfvat medborgarerätt i annat land.

Kongl. Maj:ts förslag.

6 §.

Svensk qvinna, hvilken gifter sig med den, som ej är svensk medborgare, förlorar genom äktenskapet svensk medborgarerätt.

Hafva makarne barn samman före äktenskapet, och äro de, då föräldrarne med hvarandra ingå äktenskap, ännu omyndiga, förlora de barn jemväl svensk medborgarerätt. Äro de vid sagda tid till myndig ålder komna, ega de behålla sin svenska medborgarerätt, om de inom ett år derefter hos Konungens befallningshafvande i länet derom göra anmälan.

7 §.

Har svensk man eller svensk ogift qvinna, efter uppnådd ålder aftjuguet år, eller enka, efter äktenskapets upplösning, i tio år oafbrutet haft sitt hemvist utom riket, förloras jemväl medborgarerätten, der ej vistandet utomlands föranledts af offentligt uppdrag för de förenade rikena eller Sverige, eller ock förbehåll göres om medborgarerättens bibehållande genom en inom nämnda tids utgång hos svensk beskickning eller svenskt konsulat eller, om vederbörande är bosatt i Norge, hos svenska justitiedepartementet, i enlighet med derom särskildt meddelade bestämmelser, afgifven skriftlig förklaring. En sådan förklaring skall, för att fortfarande

Utskottets förslag.

6 §.

Svensk qvinna, hvilken gifter sig med den, som ej är svensk medborgare, förlorar genom äktenskapet svensk medborgarerätt.

Hafva makarne barn samman före äktenskapet, och äro de, då föräldrarne med hvarandra ingå äktenskap, ännu omyndiga, förlora jemväl de barn svensk medborgarerätt. Äro de vid sagda tid till myndig ålder komna, behålla de sin svenska medborgarerätt.

7 §.

Har svensk man eller svensk ogift qvinna, efter uppnådd ålder af tjuguet år, eller enka, efter äktenskapets upplösning, i tio år oafbrutet haft sitt hemvist utom riket, förloras jemväl medborgarerätten, der ej vistandet utomlands föranledts af offentligt uppdrag för de förenaderikena eller Sverige, eller ock förbehåll göres om medborgarerättens bibehållande genom en inom nämnda tids utgång hos svensk beskickning eller svenskt konsulat eller, om vederbörande är bosatt i Norge, hos svenska justitiedepartementet *afgifven skriftlig förklaring i enlighet med de närmare bestämmelser, som af Konungen meddelas.* Sådan förklaring skall, för att

Kongl. Maj:ts förslag.

ega giltighet, förnyas inom hvar tionde års slut; den kan icke med laga verkan afgifvas af annan än den, som sjelf utflyttat ur riket, och hans efterkommande i första led samt enka efter sådan person, som nu är nämnd.

Förlust af medborgarerätt enligt denna § för svensk man medför förlust af sådan rätt äfven för hans hustru och omyndiga äkta barn, såvida de ej blifva i riket qvar.

Konungen eger genom öfverenskommelse med främmande stat inskränka eller upphäfva tillämpligheten, såvidt förhållandet till sådan stat angår, af de ofvan i denna § meddelade bestämmelser.

Utskottets förslag.

fortfarande ega giltighet, förnyas inom hvar tionde års slut; den kan icke med laga verkan afgifvas af annan än den, som sjelf utflyttat ur riket, och hans efterkommande i första led samt enka efter sådan person, som nu är nämnd.

Förlust af medborgarerätt enligt denna § för svensk man medför förlust af sådan rätt äfven för hans hustru och omyndiga äkta barn, såvida de ej blifva i riket qvar.

Konungen eger genom öfverenskommelse med främmande stat inskränka eller upphäfva tillämpligheten, såvidt förhållandet till sådan stat angår, af de ofvan i denna § meddelade bestämmelser.

8 §.

Den, som i följd af bestämmelserna i 7 § förlorat svensk medborgarerätt och icke blifvit medborgare i annat land, återvinner medborgarerätten, då han tager hemvist i riket, eller ock Konungen medgifver, att medborgarerätten derförutan återvinnas må.

Återvinnes på grund af föregående punkt svensk medborgarerätt af mannen, tillkommer sådan rätt också hans hustru och omyndiga äkta barn, äfven om de behålla sitt hemvist i utlandet qvar.

Kongl. Maj:ts förslag.

9 §.

Oäkta barn, hvars moder är svensk medborgare, förvärfvar genom födseln svensk medborgarerätt. Det

Utskottets förslag.

9 §.

Oäkta barn, hvars moder är svensk medborgare, förvärfvar genom födseln svensk medborgarerätt. Det

Kongl. Maj:ts förslag.

följer i fråga om medborgarerätten modern jemväl i öfriga fall, der enligt bestämmelserna i denna lag äkta barn följer fadern. Ändras moderns ställning i afseende å medborgarerätten genom äktenskap med annan än fadern eller såsom följd af sådant, sker derigenom ej ändring i den medborgarerätt, som dessförinnan tillkom hennes oäkta barn.

Utskottets förslag.

följer i fråga om medborgarerätten modern jemväl i öfriga fall, der enligt bestämmelserna i denna lag äkta barn följer fadern. Ändras moderns ställning i afseende å medborgarerätten i följd af äktenskap med annan än fadern, sker derigenom ej ändring i den medborgarerätt, som dessförinnan tillkom hennes oäkta barn.

10 §.

Barn, som anträffas här i riket, utan att kunskap om dess ställning i afseende å medborgarerätten vinnes, anses, intill dess annat utrönes, som svensk medborgare.

Öfvergående stadgande.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1895; kommande de i 2 § meddelade bestämmelser att tillämpas jemväl i fråga om utlänning, som är född före nämnda tid, såvida han då ännu ej uppnått tjuguetå års ålder.
Stockholm den 16 mars 1894.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.